

Deddf Addysg Uwch (Cymru) 2015

2015 dccc 1

Deddf Cynulliad Cenedlaethol Cymru i wneud darpariaeth ynghylch ffioedd myfyrwyr sy'n daladwy i sefydliadau penodol sy'n darparu addysg uwch; i wneud darpariaeth ynghylch ansawdd yr addysg a ddarperir gan ac ar ran y sefydliadau hynny ac ynghylch eu rheoli'n ariannol; ac at ddibenion cysylltiedig. [12 Mawrth 2015]

Gan ei fod wedi ei basio gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ac wedi derbyn cydsyniad Ei Mawrhydi, deddfir fel a ganlyn:

RHAN 1

CYFLWYNIAD

1 Trosolwg o'r Ddeddf hon

- (1) Mae wyth Rhan i'r Ddeddf hon.
- (2) Mae'r Rhan hon yn cynnwys trosolwg o'r Ddeddf.
- (3) Mae Rhan 2 yn gwneud darpariaeth ynghylch cynlluniau ffioedd a mynediad. Mae'n ymdrin â—
 - (a) cynnwys cynllun ffioedd a mynediad, gan gynnwys terfyn ffioedd;
 - (b) methiant i gydymffurfio â therfyn ffioedd neu â gofyniad arall sydd wedi ei gynnwys mewn cynllun ffioedd a mynediad;
 - (c) dilysrwydd contractau penodol;
 - (d) monitro cynlluniau ffioedd a mynediad.
- (4) Mae Rhan 3 yn gwneud darpariaeth ynghylch asesu ansawdd yr addysg a ddarperir gan neu ar ran sefydliadau sydd â chynllun ffioedd a mynediad, gan gynnwys darpariaeth ynghylch—
 - (a) y pwerau sydd ar gael at ddibenion asesu;
 - (b) y camau y caiff CCAUC eu cymryd mewn cysylltiad ag addysg o ansawdd annigonol.

- (5) Mae Rhan 4 yn gwneud darpariaeth ynghylch llunio a chyhoeddi cod sy'n ymwneud â threfnu a rheoli materion ariannol sefydliadau sydd â chynllun ffioedd a mynediad, gan gynnwys darpariaeth ynghylch—
- (a) cydymffurfedd â'r cod;
 - (b) y pwerau sydd ar gael at ddibenion monitro cydymffurfedd â'r cod, ac mewn achos o fethu â chydymffurfio â'r cod.
- (6) Mae Rhan 5 yn gwneud darpariaeth ar gyfer amgylchiadau—
- (a) pan gaiff CCAUC wrthod cymeradwyo cynllun ffioedd a mynediad newydd ar gyfer sefydliad;
 - (b) pan fo rhaid i CCAUC, neu pan gaiff CCAUC, dynnu'n ôl ei gymeradwyaeth i gynllun ffioedd a mynediad sefydliad.
- (7) Mae Rhan 6 yn gwneud darpariaeth weithdrefnol ynghylch hysbysiadau a chyfarwyddydau a roddir gan CCAUC (gan gynnwys darpariaeth ynghylch adolygu hysbysiadau a chyfarwyddydau penodol).
- (8) Mae Rhan 7 yn gwneud darpariaeth atodol ynghylch swyddogaethau CCAUC, gan gynnwys darpariaeth sy'n ymwneud â chanllawiau, adroddiadau, gwybodaeth a chynngor.
- (9) Mae Rhan 8 yn cynnwys darpariaethau cyffredinol, gan gynnwys darpariaeth ynghylch—
- (a) arfer pwerau i wneud rheoliadau;
 - (b) dehongli'r termau a ddefnyddir yn y Ddeddf.
- (10) Mae'r Rhan honno hefyd yn cyflwyno Atodlen sy'n cynnwys diwygiadau i ddeddfiadau presennol a darpariaeth drosiannol.

RHAN 2

CYNLLUNIAU FFIOEDD A MYNEDIAD

Cais am gymeradwyaeth i gynllun ffioedd a mynediad

2 Cais gan sefydliad am gymeradwyaeth CCAUC i gynllun ffioedd a mynediad

- (1) Caiff corff llywodraethu sefydliad o fewn is-adran (3) wneud cais i CCAUC am gymeradwyaeth CCAUC i gynllun ffioedd a mynediad arfaethedig sy'n ymwneud â'r sefydliad.
- (2) Mae cynllun ffioedd a mynediad yn gynllun sy'n cydymffurfio ag adrannau 4 i 6.
- (3) Mae sefydliad o fewn yr is-adran hon yn sefydliad yng Nghymru—
- (a) sy'n darparu addysg uwch, a
 - (b) sy'n elusen.
- (4) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch gwneud cais am gymeradwyaeth i gynllun ffioedd a mynediad.

3 Dynodi darparwyr addysg uwch eraill

- (1) Caiff Gweinidogion Cymru, yn dilyn cais gan ddarparwr addysg uwch o fewn is-adran (2), ddynodi'r darparwr at ddibenion yr adran hon.
- (2) Mae darparwr addysg uwch o fewn yr is-adran hon yn ddarparwr—
 - (a) sy'n darparu addysg uwch yng Nghymru ac sy'n elusen, ond
 - (b) na fyddai (oni bai am y dynodiad) yn cael ei ystyried yn sefydliad at ddibenion y Ddeddf hon.
- (3) Yn ddarostyngedig i unrhyw ddarpariaeth a wneir o dan is-adran (4)(d), mae darparwr addysg uwch a ddynodir o dan yr adran hon, oni bai bod y dynodiad wedi ei dynnu'n ôl, i'w drin, at ddibenion unrhyw ddarpariaeth a wneir gan neu o dan y Ddeddf hon, fel pe bai'n sefydliad.
- (4) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ynghylch—
 - (a) gwneud cais am ddynodiad;
 - (b) gwneud dynodiadau o dan yr adran hon (gan gynnwys darpariaeth ynghylch y materion sydd i'w hystyried wrth benderfynu pa un ai i wneud dynodiad);
 - (c) tynnu dynodiad yn ôl (gan gynnwys darpariaeth ynghylch y materion sydd i'w hystyried wrth benderfynu pa un ai i dynnu dynodiad yn ôl);
 - (d) effaith tynnu dynodiad yn ôl (gan gynnwys darpariaeth i ddarparwr y mae ei ddynodiad wedi ei dynnu'n ôl barhau i gael ei drin fel sefydliad at ddibenion rhagnodedig).

Cynnwys cynllun ffioedd a mynediad

4 Y cyfnod y mae cynllun yn ymwneud ag ef

- (1) Rhaid i gynllun ffioedd a mynediad sy'n ymwneud â sefydliad bennu cyfnod y mae i gael effaith mewn cysylltiad ag ef.
- (2) Ni chaniateir i'r cyfnod a bennir fod yn hwy na dwy flynedd.
- (3) Caiff rheoliadau ddiwygio is-adran (2) i roi cyfnod gwahanol yn lle'r cyfnod a grybwyllir am y tro yn yr is-adran honno.
- (4) Cyn gwneud rheoliadau o dan is-adran (3), rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori â'r canlynol—
 - (a) CCAUC,
 - (b) corff llywodraethu pob sefydliad rheoleiddiedig, ac
 - (c) unrhyw bersonau eraill sy'n briodol yn eu barn hwy.
- (5) Mae cyfeiriadau yn y Ddeddf hon at y cyfnod y mae cynllun yn ymwneud ag ef yn gyfeiriadau at y cyfnod a bennir ynddo o dan yr adran hon.

5 Terfyn ffioedd

- (1) Rhaid i gynllun ffioedd a mynediad sy'n ymwneud â sefydliad—
 - (a) pennu terfyn ffioedd, neu
 - (b) darparu ar gyfer penderfynu ar derfyn ffioedd,mewn perthynas â phob cwrs cymhwysol ac mewn cysylltiad â phob blwyddyn academiaidd berthnasol (ac at y diben hwn caiff bennu terfynau ffioedd gwahanol

neu ddarparu ar gyfer penderfynu ar derfynau ffioedd gwahanol mewn perthynas â chysiau gwahanol ac mewn cysylltiad â blynyddoedd academiaidd perthnasol gwahanol).

(2) At y diben hwn—

- (a) mae terfyn ffioedd, mewn perthynas â chwrs, yn derfyn na chaniateir i'r ffioedd sy'n daladwy i'r sefydliad gan berson cymhwysol, mewn cysylltiad â'r person yn ymgymryd â'r cwrs, fynd uwch ei law;
 - (b) mae cwrs cymhwysol yn gwrs, o unrhyw ddisgrifiad rhagnodedig, a ddarperir yn gyfan gwbl neu'n bennaf yng Nghymru;
 - (c) mae blwyddyn academiaidd berthnasol, mewn perthynas â chwrs, yn flwyddyn academiaidd sy'n gymwys i'r cwrs, ac y mae ffioedd yn daladwy i'r sefydliad mewn cysylltiad â hi, ac sy'n dechrau o fewn y cyfnod y mae'r cynllun ffioedd a mynediad yn ymwneud ag ef.
- (3) Pan fo cynllun ffioedd a mynediad yn pennu terfyn ffioedd mewn perthynas â blwyddyn a chwrs, ni chaniateir i'r terfyn ffioedd a bennir fynd uwchlaw pa swm bynnag a ragnodir at ddibenion yr adran hon ("yr uchafswm").
- (4) Pan fo cynllun ffioedd a mynediad yn darparu ar gyfer penderfynu ar derfyn ffioedd mewn perthynas â blwyddyn a chwrs, rhaid i'r cynllun bennu nad yw'r terfyn ffioedd y penderfynir arno yn unol â'r cynllun i fynd uwchlaw'r uchafswm.
- (5) Mae person cymhwysol, at ddibenion is-adran (2)(a), yn berson—
- (a) nad yw'n fyfyrwr rhyngwladol, a
 - (b) sy'n dod o fewn unrhyw ddsbarth o bersonau a ragnodir at ddibenion yr adran hon.
- (6) Ni chaniateir i'r pŵer i ragnodi disgrifiad o gwrs o dan yr adran hon gael ei arfer er mwyn rhagnodi cwrs ôl-radd, oni bai ei fod yn gwrs hyfforddiant cychwynnol athrawon.
- (7) Yn ogystal, ni chaniateir i'r pŵer i ragnodi disgrifiad o gwrs o dan yr adran hon gael ei arfer er mwyn gwahaniaethu—
- (a) mewn perthynas â chysiau hyfforddiant cychwynnol athrawon, rhwng cyrsiau gwahanol ar sail y pynciau y rhoddir yr hyfforddiant hwnnw arnynt;
 - (b) mewn perthynas â chysiau eraill, rhwng cyrsiau gwahanol ar yr un lefel neu ar lefel gyffelyb ar sail y meysydd astudio neu ymchwil y maent yn ymwneud â hwy.
- (8) Mae myfyrwr rhyngwladol yn berson nad yw'n dod o fewn unrhyw ddsbarth o bersonau a ragnodir o dan adran 1 o Ddeddf Addysg (Ffioedd a Dyfarniadau) 1983 (codi ffioedd uwch yn achos myfyrwyr nad oes ganddynt gysylltiad rhagnodedig â'r Deyrnas Unedig) at ddibenion is-adran (1) neu (2) o'r adran honno.
- (9) Caiff rheoliadau wneud darpariaeth ar gyfer amgylchiadau pan fo ffioedd sy'n daladwy i berson, mewn cysylltiad â pherson cymhwysol yn ymgymryd â chwrs, neu â rhan o gwrs, a ddarperir ar ran sefydliad, i'w trin at ddibenion is-adran (2)(a) fel pe baent yn daladwy i'r sefydliad hwnnw mewn cysylltiad â'r person cymhwysol yn ymgymryd â'r cwrs.

6 Hybu cyfle cyfartal ac addysg uwch

- (1) Rhaid i gynllun ffioedd a mynediad sy'n ymwneud â sefydliad gynnwys unrhyw ddarpariaethau a ragnodir sy'n ymwneud â hybu cyfle cyfartal neu hybu addysg uwch.
- (2) Caiff cynllun ffioedd a mynediad hefyd gynnwys darpariaethau pellach sy'n ymwneud â hybu cyfle cyfartal neu hybu addysg uwch.
- (3) Mae'r darpariaethau y caniateir eu rhagnodi o dan is-adran (1) i'w cynnwys mewn cynllun yn cynnwys darpariaethau sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r corff llywodraethu—
 - (a) cymryd camau i ddenu ceisiadau gan ddarpar fyfyrwyr sy'n aelodau o grwpiau sydd heb gynrychiolaeth ddigonol (neu sicrhau bod camau o'r fath yn cael eu cymryd);
 - (b) cymryd camau i gadw myfyrwyr sy'n aelodau o grwpiau sydd heb gynrychiolaeth ddigonol (neu sicrhau bod camau o'r fath yn cael eu cymryd);
 - (c) darparu cymorth ariannol i fyfyrwyr (neu sicrhau bod cymorth o'r fath yn cael ei ddarparu);
 - (d) rhoi gwybodaeth ar gael i fyfyrwyr neu ddarpar fyfyrwyr ynghylch y cymorth ariannol sydd ar gael i fyfyrwyr o unrhyw ffynhonnell (neu sicrhau bod gwybodaeth o'r fath yn cael ei rhoi ar gael).
- (4) Mae'r darpariaethau y caniateir eu rhagnodi i'w cynnwys mewn cynllun hefyd yn cynnwys darpariaethau—
 - (a) sy'n nodi amcanion sy'n ymwneud â hybu cyfle cyfartal a hybu addysg uwch;
 - (b) sy'n nodi gwybodaeth am wariant mewn cysylltiad â'r amcanion hynny;
 - (c) sy'n ymwneud â'r monitro gan y corff llywodraethu o—
 - (i) cydymffurfedd â darpariaethau'r cynllun;
 - (ii) y cynnydd sydd wedi ei wneud i gyflawni unrhyw amcanion a nodir yn y cynllun yn rhinwedd paragraff (a).
- (5) Ond ni chaniateir i'r pŵer i ragnodi darpariaethau i'w cynnwys mewn cynllun ffioedd a mynediad gael ei arfer er mwyn ei gwneud yn ofynnol i gynllun sy'n ymwneud â sefydliad gynnwys darpariaeth—
 - (a) sy'n cyfeirio at gyrsiau penodol neu at y dull o addysgu, goruchwyllo neu asesu cyrsiau,
 - (b) sy'n ymwneud â'r meini prawf ar gyfer derbyn myfyrwyr, neu
 - (c) sy'n ei gwneud yn ofynnol i'r sefydliad fynd i wariant, mewn unrhyw flwyddyn academiaidd, o swm sy'n mynd uwchlaw swm incwm ffioedd cymhwysol y sefydliad y gellir ei briodoli i'r flwyddyn academiaidd honno.
- (6) At ddibenion yr adran hon—
 - (a) swm incwm ffioedd cymhwysol sefydliad y gellir ei briodoli i flwyddyn academiaidd yw cyfanswm y ffioedd hynny sy'n daladwy i'r sefydliad, mewn cysylltiad â'r flwyddyn academiaidd honno, y mae terfyn ffioedd a bennir yn y cynllun ffioedd a mynediad sy'n ymwneud â'r sefydliad yn gymwys mewn perthynas ag ef, neu y mae'r cynllun ffioedd a mynediad sy'n ymwneud â'r sefydliad yn darparu ar gyfer penderfynu arno;
 - (b) “grwpiau sydd heb gynrychiolaeth ddigonol”, mewn perthynas â chynllun ffioedd a mynediad, yw grwpiau nad oes ganddynt, ar ddyddiad cymeradwyo'r cynllun o dan adran 7, gynrychiolaeth ddigonol mewn addysg uwch.